

PŘÍKLAD

Jak se změni roční daň bezdětnému podnikateli (Kč)

Dosud	
Zisk před zdaněním*	240 000
Daň	38 412
Sleva na dani	7200
Daň	31 212

Nově

Základ daně**	297 000
Daň 15 %	44 550
Sleva na dani	24 840
Daň	19 710
Daňová úspora za rok	11 502

*rozdíl mezi příjmy a výdaji, ve výdajích je zahrnuto i pojistné

**rozdíl mezi příjmy a výdaji, od výdajů už podnikatel nebude moci odečíst pojistné 57 000 Kč

Dosud

Zisk před zdaněním*	300 000
Daň	53 412
Sleva na dani	7200
Daň	46 212

Nově

Základ daně**	371 250
Daň 15 %	55 680
Sleva na dani	24 840
Daň	30 840
Daňová úspora za rok	15 372

*rozdíl mezi příjmy a výdaji, ve výdajích je zahrnuto i pojistné

**rozdíl mezi příjmy a výdaji, od výdajů už podnikatel nebude moci odečíst pojistné 71 250 Kč

Dosud

Zisk před zdaněním*	366 000
Daň	72 348
Sleva na dani	7200
Daň	65 148

Nově

Základ daně**	452 952
Daň 15 %	67 935
Sleva na dani	24 840
Daň	43 095
Daňová úspora za rok	22 053

*rozdíl mezi příjmy a výdaji, ve výdajích je zahrnuto i pojistné

**rozdíl mezi příjmy a výdaji, od výdajů už podnikatel nebude moci odečíst pojistné 86 925 Kč (vč)

TIP na kalkulačky

Jak by změnila vaši čistou mzdu vládní daňová reforma?

To si můžete rychle orientačně spočítat prostřednictvím daňových kalkulaček na portálech

www.mesec.cz
www.finance.cz

Vláda nahraje švarcsystému

Přibude podnikatelů na oko a stát přijde o další miliardy

Jan Trédl

Vládní návrh daňové reformy nezvýhodňuje jen řádné podnikání, ale i stále rozšířený švarcsystém. Pokud bude reforma schválena, lze očekávat, že švarcsystém se v nevidané míře dále rozšíří. Stát, který škrtá miliardy na sociálních dávkách, aby ušetřil, se tedy zbytečně připraví o další miliardy.

Švarcsystém funguje zjednodušeně řečeno následovně: firma se dohodne se svými zaměstnanci na tom, že si opatří živnostenský list a stanou se z nich „podnikatelé“ a budou jí hodnotu své práce ve výši hrubé mzdy, nebo o něco výše fakturovat jako dodávku služby.

Tím pádem zaměstnavatel za ně nebude muset platit zdravotní a sociální pojištění. Každý si pak vše od vedení účetnictví až po daňové priznání zařizuje sám.

(Pozn. red.: Za švarcsystém se při kontrolách považuje například to, že živnostník fakturuje zjevně převážně pouze jednomu subjektu. Jedná se pak o zastřené zaměstnanecké vztahy a podnikatel riskuje například dodatečné doměření daně. Více o tom na stránkách Firmy píše odborník na pracovní právo Ladislav Jouza.)

Zákon o zaměstnanosti číslo 435/2004 Sb. sice stanoví v § 13, že právnická nebo fyzická osoba je povinna až na některé výjimky plnění běžných úkolů vyplývajících z předmětu její činnosti zajišťovat svými zaměstnanci, které k tomu účelu zaměstnává v pracovněprávních vztazích podle zákoníku práce, ale v praxi jsou ustanovení zákona obcházena a švarcsystém nadále kvete.

Není vůle prosadit zákon

Je to i proto, že není politická vůle prosadit, aby byl tento zákon dodržován.

Například ODS se tato ustanovení zákona nelíbí a ve své Modré šanci uvádí: „Zrušíme zákaz švarcsystému jako nesmyslnou regulaci podnikání. Jeho zákaz, v zemích Evropské unie naprosto neobvyklý, brání rozvoji podnikání a omezuje smluvní volnost.“ (říjen 2004 Alena Páralová, stínová ministryně práce a sociálních věcí)

Špatná motivace

Daňovou reformou se snaha podnikatelů ušetřit náklady za přispěvek na zdravotní a sociální pojištění, které musí platit za své zaměstnance, ještě prohloubí a švarcsystém se dále rozbují.

Jednak proto, že podnikatelé očekávali od pravcové vlády slibované snížení sazeb pojištění, kterého se v návrhu reformy nedočkali. Jednak proto, že navržená reforma daní z příjmu jim situaci proti dosavadnímu stavu, kdy vydělává podnikatel, vydělává pracovník a prodělává stát, ještě podstatně vylepšila.

Velmi vítaným přilepšením pro takovéto „podnikání“ se stane téměř 3,5x vyšší sleva na dani než dosud.

Jaké jsou rozdíly v daních a pojištění u zaměstnanců a pracovníků „švarcsystému“ nyní a podle navržené reformy a jak krvácí a ještě více bude krváčet stát, je nejlépe vidět na příkladu.

Jako příklad byla zvolena záměrně hrubá měsíční mzda 27 600 x 12 = 331 200.

Podrobně v tabulkách Zaměstnanec a Švarcsystém.

Podle navržené reformy, ve švarcsystému nezaplátí pracovník až do 27 600 příjmů měsíčně ani korunu daně, protože po uplatnění paušálních výdajů ve výši 50 % mu zůstane ke zdanění 13 800 Kč a z toho vypočtenou 15 % daň z příjmu ve výši 2070 Kč mu plně pokryje sleva na dani. Rovněž příspěvky na zdravotní a sociální pojištění jsou při uplatnění 50 % paušálních výdajů a pravidel pro vyměřovací základ pojistného zlomkem pojištění zaměstnance.

Jestliže takovéto rozdíly v příjmu státu z daní a pojištění vznikají ve švarcsystému proti zaměstnaneckému poměru u jednoho člověka, potom při využívání tohoto systému u deseti tisíců pracovníků stát přichází o miliardy.

Jestliže premiér Mirek Topolánek hledá „černé pasažéry“, kteří jenom tyjí z dnešního daňového a sociálního systému, tady je má. Já se domnívám, že „černým pasažérem“ není jen ten, který neoprávněně zneužívá výplaty sociálních dávek ze státního rozpočtu, ale i ten, který využívá nespravedlivých výhod při jeho naplňování. Je na pováženu, pokud jsou pravdivé zprávy, že „švarcsystém“ využívají i asistenti poslanců a senátorů. ODS má v programu rozšířit smluvní volnost, ji-

TOPOLÁNEK SE ZAPOTÍ. Prosadit vládní daňovou reformu nebude pro Mirka Topolánka rozhodně hračka, přestože dává najevo, že se cítí pevný v kramflecích. Ne jenom, že ČSSD a komunisti jsou proti, ale Topolánek musí přesvědčit například poslance ODS a bývalého ministra financí Vlastimila Tlustého, který tvrdí, že ODS vaří něco jiného, než slíbila svým voličům. „Politicky se mílí, ekonomicky je to téměř tragické, nicméně já s ním budu jednat a učiním mu nabídku, kterou nebude moci odmítnout,“ prohlásil v Týdnu na adresu Tlustého Topolánek aniž upřesnil, jaké páky má na Tlustého. Kabinet nedisponuje ve dvousetčlenné sněmovně spolehlivou většinou. ODS, KDU-ČSL a zelení mají dohromady jen 100 poslanců. Bude tedy zřejmě opět potřebovat i hlasy Miloše Melčáka a Michala Pohanky, dvou bývalých členů ČSSD. Sněmovna by měla vládní návrh reformy začít projednávat v červnu a schvalovat by ho mohla na mimořádné schůzi během letních prázdnin. Vláda chce, aby reformní změny platily od 1. ledna 2008.

nými slovy kromě jiného i zrušit zákaz švarcsystému. Spočítal někdo, jak by dopadl státní rozpočet, kdyby se ze všech zaměstnanců v republice stali „podnikatelé“ podle „švarcsystému“ za stávajících podmínek?

Řešení: srovnat podmínky

Myslím, že je načase systémově tuto disproporci vyřešit. Jedinou cestou je vyrovnání podmínek

zdanění osob samostatně výdělečně činných a zaměstnanců, obdobně jako v některých zemích EU.

Když budou nastaveny spravedlivé podmínky tak, aby při stejných nákladech na pracovní sílu byly i stejné daně a pojištění, potom „švarcsystém“ zanikne, protože nebude nic přinášet. Živnostníci zůstanou tam, kde to bude výhodné z hlediska dělby práce, a jinde budou zase zaměstnanci.

(Autor je ekonom)

KLÍČOVÉ BODY

Z pohledu podnikatelů

Dita Malíková

V porovnání se slovenskou daňovou reformou, která byla nastartována v roce 2002, nejsou změny navrhované českou vládou tak radikální.

Na Slovensku byla přijata rovná daň ve výši 19 %, která se bez výjimek uplatňovala na příjmy fyzických i právnických osob, a stejná sazba byla stanovena i v případě DPH. K porušení tohoto konceptu rovné daně došlo až počátkem roku 2007, kdy byla přijata snížená sazba DPH ve výši 10 %. Tato snížená sazba je uplatňována zejména na dodávky léků a lékařského vybavení. V rámci reformy byl také podstatně snížen počet odčitatelných položek od základu daně a slev na dani. Naopak došlo ke zrušení zdanění dividend a úplnému zrušení daně darovací, dědické a z převodu majetku.

Z pohledu firem stručně shrneme, o co jde v české daňové reformě.

Daň z příjmů fyzických osob

● **Hlavní deklarovaná změna** je zavedení jednotné sazby daně z příjmů fyzických osob ve výši 15 %.

● **Superhrubý příjem:** Často diskutovaný. Byl by základem pro výpočet daně z příjmů fyzických osob. Zahhnoval by odvody na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění placené zaměstnancem i zaměstnavatelem.

● **Zrušení minimálního základu daně** pro podnikatele. Změna je chápána jako podpora drobného podnikání.

● **Slevy na dani:** Reforma navrhuje na již dříve nastartovaný trend nahrazování odčitatelných položek slevami na dani. Tento trend je nyní posílen podstatným navýšením těchto slev na dani, kdy například sleva na dani na poplatníka by měla být zvýšena ze 7 200 Kč na 24 840 Kč.

● **Omezení výhod:** Reforma počítá se zrušením nebo omezením některých daňových výhod. Mělo by dojít ke zrušení osvobození od daně z příjmů fyzických osob v případě prodeje cenných papírů a akcií. Prodej akcií a jiných cenných papírů by tedy měl podléhat dani z příjmů fyzických osob bez ohledu na dobu jejich držby. Změna by se neměla týkat akcií získaných v kupónové privatizaci ani akcií a jiných cenných papírů nabytých před účinností nového zákona.

● **Stravenky, odpisy:** Mělo by být zrušeno osvobození od daně u příspěvků poskytnutých ze sociálního fondu či ze zisku zaměstnavatele a daňové zvýhodnění stravenek. Uvažuje se o prodloužení odpisů.

Daň z příjmů právnických osob

● **19 % v roce 2010:** Postupné snižování sazby daně z příjmů právnických osob na 19 % v roce 2010. Tím, že tato sazba není stejná jako sazba daně z příjmů fyzických osob ani jako sazba DPH, nejedná se o naplnění konceptu rovné daně, který byl původním záměrem ODS. Tato odchylka je předmětem kritiky poslance ODS Vlastimila Tlustého.

● **Dividendy a výnosy:** Osvobození daně z příjmů z dividend a kapitálových výnosů.

● **Omezení uplatnění úroků:** Vláda prosazuje omezení možnosti uplatnění zaplacených úroků z úvěrů jako daňové uznatelných nákladů. Změna má zabránit znevýhodnění těch společností, které jsou financovány z vlastních zdrojů (prostřednictvím vlastního kapitálu), oproti společnosti čerpajícím úvěry.

Daň z přidané hodnoty

● **Zvýšení 5% DPH** na 9 % by zdražilo například potraviny a léky.

● **Ekologická paliva:** Uplatňování snížené sazby DPH by mělo být naopak rozšířeno i na ekologická paliva.

Majetkové daně

● **Zemědělské pozemky:** Osvobození zemědělských pozemků od daně z nemovitostí a zavedení možnosti obcí ovlivnit výši sazby této daně.

● **Zrušení daně z převodu nemovitostí.** Podstatně by měla být rozšířena i možnost uplatnění osvobození od daně darovací a daně dědické. V horizontu tří let se také uvažuje o úplném zrušení daně z převodu nemovitostí.

(Dita Malíková je daňový poradce, PETERKA & PARTNERS, www.peterkapartners.com)

ZAMĚSTNANEC			
	Nyní	Po reformě	Rozdíl
Hrubá mzda	331 200	331 200	
Superhrubá mzda		447 120	
Zdrav. a sociální pojištění (zaměstnanec 12,5 %)	41 400	41 400	
Zdrav. a sociální pojištění (zaměstnavatel 35 %)	115 920	115 920	
Daň z příjmu	43 662	42 228	-1 434
Příjem státu za daně a pojištění	200 982	199 548	-1 434

Daňová reforma povede k ještě většímu úsilí podnikatelů ušetřit na zdravotním a sociálním pojištění a švarcsystém se dále rozbují.

ŠVARCSYSTÉM			
	Nyní	Po reformě	Rozdíl
Příjem za vyfakturovanou práci	331 200	331 200	
Uplatnění paušálních výdajů 50 % z příjmů	165 600	165 600	
Zdrav. a soc.pojištění 47,5 % z 50 % zisku	36 962	36 962	
Zisk	128 638	128 638	
Základ daně	128 700	165 600	+36 900
Daň z příjmu	8 769	0	-8 769
Příjem státu za daně a pojištění	45 731	36 962	-8 769
Rozdíl příjmu státu a pojištění proti zaměstnaneckému poměru	-155 251	-162 586	7 335

Uvolněte se. Máme pro Vás logistická řešení, která zvýší Váš profit.

www.jungheinrich.cz

JUNGHEINRICH
Pomůžeme Vám nahoru.